

Verkiezingsprogramma 2019-2023

HOOOGHEEMRAADSCHAP VAN DELFLAND

**Passie
voor
water**

**Christen
Unie
SGP**

Waterschapsverkiezingen 20.03.2019

Inhoudsopgave

Voor goed rentmeesterschap en verantwoord waterbestuur	3
<i>Drie kerntaken.....</i>	<i>3</i>
<i>Wij maken ons sterk voor de volgende tien thema's.....</i>	<i>3</i>
<i>Wat mag u verwachten van onze kandidaten voor het waterschapsbestuur?</i>	<i>4</i>
1. Het waterschap beschermt tegen het water.....	5
2. Het waterschap zorgt voor voldoende water voor iedereen.....	7
3. Het waterschap beheert water duurzaam	9
4. Het waterschap voorziet in schoon en gezond water	11
5. Het waterschap brengt water, natuur en recreëren samen	13
6. Een dienstbaar, klantgericht waterschap	15
7. Een toekomstgericht waterschap.....	16
8. Een waterschap als betrouwbare partner	18
9. Een waterschap dat ruimhartig kennis uitwisselt over water	19
10. Een waterschap dat verantwoord omgaat met uw geld	21
Onze Top-5 Kandidaten	22
Kandidatenlijst	25

Voor goed rentmeesterschap en verantwoord waterbestuur

Wij zetten ons in voor een waterschap dat dienstbaar is aan zijn inwoners en bedrijven. De ChristenUnie/SGP Delfland heeft hierbij een duidelijk vertrekpunt. Als Christenen willen wij getuigen door ons handelen, waarbij zorgzaam wordt omgegaan met natuur- en landschap. Want hoe groot Zuid-Holland ook is, ook hier is geen ruimte in overvloed. De ChristenUnie-SGP wil in 2019-2023 voor heel Zuid-Holland het verschil maken.

Drie kerntaken

Het waterschap heeft drie kerntaken¹. Het waterschap zorgt voor:

1. Stevige dijken
2. Voldoende water
3. Schoon water

Het werk van het waterschap van Delfland raakt ook de economische mogelijkheden, het mooie landschap en de leefbaarheid in steden en dorpen. De ChristenUnie/SGP Delfland staat voor verantwoord waterbestuur, verantwoorde keuzes en verantwoorde kosten. Dit doen we graag door in gesprek te gaan met u als inwoner of bedrijf.

We willen met een brede blik en vanuit een sterk besef van verantwoordelijkheid werken aan het waterschap. Daarvoor vragen wij uw stem en uw vertrouwen.

Wij maken ons sterk voor de volgende tien thema's

1. Een waterschap dat beschermt tegen water, en daarbij verantwoord omgaat met oude en nieuwe waterkeringen.
2. Een waterschap dat zorgt voor voldoende schoon water voor iedereen, voor mens en dier, voor flora en fauna. Wanneer ondernemers specifieke wensen hebben en/of innovatieve ideeën, dan wordt dit actief door het waterschap ondersteund.
3. Een waterschap dat de juiste waterkwaliteit in ieders leefomgeving garandeert.
4. Een waterschap dat voorziet in schoon en gezond water.
5. Een waterschap dat water en recreëren samenbrengt. Dat betekent ruimte voor recreatievaart en andere bij het gebied passende recreatie, zoals bijvoorbeeld strandrecreatie. Maar indien nodig ook rust- en stiltegebieden in stand houdt.
6. Een burger- en klantgericht waterschap, dat goed op de hoogte is van de veranderende wensen van burgers en bedrijven, in het bijzonder de glastuinbouw
7. Een toekomstgericht en innovatief waterschap
8. Een waterschap met transparant beleid, dat een betrouwbare partner is voor burgers, bedrijven en de lokale, regionale en landelijke overheid.
9. Een waterschap dat nationaal en internationaal kennis deelt over water, maar ook regionaal. Dat kan door aanwezig te zijn bij de vaste plaatselijke festiviteiten en het organiseren van een jaarlijkse waterdag

¹ De formele naamgeving van deze taken is waterkeringenbeheer, watersysteembeheer en afvalwaterzuivering. Daarnaast zijn aan verschillende waterschappen door de provincie ook nog neventaken opgedragen

10. Een waterschap dat sober en doelmatig omgaat met uw geld, en de kosten kan verantwoorden.

We lichten deze tien thema's toe in dit verkiezingsprogramma. De taken en de doelen die we willen bereiken staan daarbij voorop (speerpunt 1 t/m 5). Daarnaast vinden we het ook belangrijk om aan te geven hoe de **ChristenUnie/SGP** Delfland wil dat het waterschap zal werken en wat het waterschap mag kosten (thema's 6 t/m 10).

Wat mag u verwachten van onze kandidaten voor het waterschapsbestuur?

- Zij hebben kennis van waterbeheer, ruime bestuurlijke ervaring en hebben een leergierige dienstbare en integere houding
- Zij hebben oog voor duurzaam, ecologisch en verantwoord waterbeheer, zodat onze kinderen niet worden opgehadeld met problemen die we nu al kunnen voorzien.
- Zij leggen als goede rentmeesters verantwoording af over onze omgang met de schepping.
- Zij proberen bij de besluitvorming over watervraagstukken transparant te handelen en gaan daarbij zorgvuldig om met de afweging van maatschappelijke en individuele belangen.
- Zij handelen integer, betrouwbaar en geloofwaardig.

1. Het waterschap beschermt tegen het water

De ChristenUnie-SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Het op orde brengen en houden van de waterkeringen met het oog op zeespiegelstijging, bodemdaling en de bredere gebiedsontwikkeling. Bij dijkversterking worden belangen van burgers en natuur meegewogen. Hierbij wordt maatwerk geleverd door innovatieve technieken te gebruiken zoals een dijk met een ingebouwde damwand of andere technieken.
- Door het veranderende klimaat worden buien heviger en droogte intenser. Hier moeten we ons op instellen. Bij de inrichting van gebieden, zoals woonwijken en bedrijventerreinen, moet rekening worden gehouden met de veranderende omstandigheden voor het water en de veiligheid. Om problemen te voorkomen moet bijvoorbeeld worden gezorgd voor extra waterberging of -afvoermogelijkheden. Waar nodig stelt het waterschap eisen aan de inrichting van een gebied en blijft het waterschap actief betrokken bij het ruimtelijk beleid van andere overheden om wateroverlast in landbouwgebieden, steden en dorpen te voorkomen. Klimaatadaptieve maatregelen worden in overleg en planmatig uitgevoerd. Hierbij geeft het waterschap bij de eigen planvorming zelf het goede voorbeeld.
- De zorg voor een goed gestructureerde en geoefende calamiteitenorganisatie. Door samenwerking met organisaties zoals het KNMI en Rijkswaterstaat kunnen betere modellen worden ontwikkeld voor het in kaart brengen van bijvoorbeeld (plaatselijke) overstromingsrisico's om ons beter te kunnen voorbereiden op calamiteiten.
- Het verhogen van de regionale veiligheid door bijvoorbeeld water om te leiden naar plaatsen waar minder schade optreedt.
- De beheersing van muskusratten op de meest diervriendelijke manier

Bij het beheer van de dijken grijpt het waterschap nu meestal kunstmatig in om de gewenste toestand te handhaven. De ChristenUnie-SGP Delfland vindt dat er meer rekening moet worden gehouden met natuurlijke processen en er meer gewerkt kan worden met de natuur. Denk daarbij aan duinvorming, opslibben van schorren en kwelders of het aanleggen van een inlaagdijk. Door te werken met een natuurlijk evenwicht zijn op de langere termijn minder dure ingrepen nodig. Ook doen zich nieuwe kansen voor, doordat er bijvoorbeeld een nieuw recreatiegebied of natuurgebied kan ontstaan. De aanleg van de zandmotor is hier een goed voorbeeld van.

De ChristenUnie/SGP Delfland wil dat wij en de generaties na ons veilig in Nederland kunnen wonen en werken. Het waterschap moet zorgen voor de bescherming tegen water. Sterke dijken en goed onderhouden waterkeringen zijn van levensbelang. Het uitvoeren van deze taak heeft daarom prioriteit. Burgers en bedrijven moeten goed worden geïnformeerd over de mogelijke waterrisico's.

De dijken moeten voldoen aan de nieuwste veiligheidsnormen. Hierbij hebben de belangrijkste dijken prioriteit. Nieuwbouw op en rond dijken mag alleen als het onderhoud en de veiligheid ook op de langere termijn gegarandeerd is.

Door het veranderende klimaat zijn er steeds meer gebieden die niet over voldoende waterafvoercapaciteit beschikken. Water kan niet tijdig worden afgevoerd en wateroverlast

is het gevolg. Dit speelt voornamelijk in het stedelijk gebied met weinig oppervlaktewater. Omdat de ruimte juist in die gebieden duur en spaarzaam is, pleit de [ChristenUnie/SGP](#) Delfland voor een adaptieve houding van de stad om samen met de waterschappen gebieden een multifunctionele bestemming te geven. Te denken valt aan waterpleinen, groene daken en minder verhard oppervlak, zodat ook in die gebieden een robuust watersysteem ontstaat. Aan de andere kant is het van belang dat er gewerkt wordt aan een goede communicatie met de burger, waarin wordt aangegeven dat ook waterschappen niet altijd in staat zijn om wateroverlast te voorkomen. Ook hier geldt dat via kosten-batenanalyses prioriteiten moeten worden gevonden.

2. Het waterschap zorgt voor voldoende water voor iedereen

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Het voorkomen van grondwateroverlast of te lage grondwater standen bij woningen.
- De zorg voor adequaat waterbeheer in landelijke gebieden waarmee land- en (glas) tuinbouw perspectief behoudt voor de toekomst.
- Voortvarend aanpakken van de verdroging in natuurgebieden. Met bijv. de inzet van schoon effluent-water.
- Knelpunten die in veel gebieden op de langere termijn kunnen ontstaan voor het op peil houden van de zoetwatervoorziening
- Het op orde zijn van de afspraken over het waterbeheer. Net zoals de gemeente zorgt voor de omgevingsplannen, zorgt het waterschap dat er in het hele gebied heldere afspraken zijn over het peilbeheer. Bij de belangenafweging moet ook worden gekeken of er een flexibel peilbeheer kan worden toegepast.
- Een nadeelcompensatie voor hen die door het beleid van het waterschap onevenredig worden benadeeld.

De ChristenUnie/SGP Delfland wil dat het waterschap in een vroeg stadium bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen wordt betrokken. De ruimtelijke keuzes die door provincies en gemeenten worden gemaakt zijn soms niet te verenigen met een doelmatig waterbeheer. Om te voorkomen dat het waterschap dan extreem hoge kosten moet maken, zal hier worden aangedrongen op de wijziging van die ruimtelijke bestemmingen. Het waterschap reageert daarom altijd alert en pro-actief op ruimtelijke ontwikkelingen. De nieuwe Omgevingswet zal daarvoor ook kansen bieden.

Een taak van het waterschap is het maken van heldere afspraken over het waterbeheer. Vaak moet er gekozen worden voor het ene belang ten koste van het andere belang. De ChristenUnie/SGP Delfland wil daarom dat de mogelijkheden voor het waterbeheer en de belangen van alle betrokkenen helder op tafel komen.

De ChristenUnie/SGP Delfland staat voor een evenwichtige afweging van alle belangen en een transparante besluitvorming. We willen de bedrijfszekerheid van de agrarische sector waarborgen, de natuurbelangen dienen en de woonfunctie ondersteunen.

Landbouw, natuur en bebouwing in een gebied stellen elk hun eigen eisen aan het beheer van water. De ChristenUnie/SGP Delfland vindt dat schade door te hoge of juist te lage waterstanden moet worden voorkomen. In tijden van droogte moet het waterschap zorgen voor voldoende aanvoer van zoet water. Het waterschap moet zorgen voor een optimaal waterbeheer in het landelijke en stedelijke gebied.

In het Deltaprogrammaonderdeel over zoet water wordt aandacht gevraagd voor een juiste verdeling van zoetwater in ons land. In veel gebieden moet nu in droge tijden veel zoetwater ingelaten worden (gebiedsvreemd en vaak ook vervuild) om aan de vraag te voldoen. Soms moet dit water lange trajecten afleggen voor relatief weinig belanghebbenden. De ChristenUnie/SGP Delfland vindt het belangrijk dat er in de landbouwsector, met name

in de gebieden met veel glastuinbouw, gebruikgemaakt wordt van innovatieve maatregelen, zoals opslag van hemelwater in de grond of tijdelijke opslag in de waterbassins van tuinders. Op deze wijze hoeven er minder maatschappelijke kosten gemaakt te worden. Het waterschap volgt nauwlettend de ontwikkelingen die samenhangen met de opwarming van de aarde en de klimaatstudies en -scenario's die van invloed zijn op zijn taakstelling. Deze informatie, die met de betrokken instanties wordt gedeeld en door de algemene democratie ondersteund, dient toegepast te worden bij de taken op het gebied van veiligheid en watersystemen. Zo komt het waterschap tot een op de toekomst gericht uitvoeringsbeleid met bijbehorende maatregelen.

Een onderdeel van de klimaatverandering zijn de grotere droogteperiodes met een te verwachten tekort aan zoetwater voor mens, landbouw, natuur en industrie. De informatie en kengetallen die hieruit voortvloeien, kunnen leiden tot een gebied gericht beleid voor het vasthouden of gedoseerd afvoeren van neerslag of rivierwater.

In de Waterwet krijgen de waterschappen nadrukkelijk de rol van waterbeheerder, ook voor het grondwater. Vernatting van gronden kan bijvoorbeeld ingezet worden voor bodemdalingsproblemen.

Omdat grondwater zich niets aantrekt van perceelgrenzen is het goed dat duidelijk is waar de verantwoordelijkheden liggen. [ChristenUnie/SGP](#) Delfland pleit voor een evenwichtige afweging van belangen bij onttrekkingen en beïnvloeding van het grondwater.

In de nieuwe Omgevingswet krijgt het waterschap een instrument in handen waarin zij goed waterbeheer kan afdwingen maar dat waterbeheer zo ook dicht bij de inwoners kan brengen met het benoemen van nut en noodzaak.

3. Het waterschap beheert water duurzaam

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Een duurzame omgang met water in de stad en dorp.
- Het vasthouden van schoon regenwater in de stad (door infiltratie in de bodem), om problemen met overvolle riolen te voorkomen. We willen voorkomen dat schoon regenwater, via verhard oppervlak, direct naar het oppervlaktewater wordt afgevoerd (denk aan Wadi's en groene tuinen).
- Het planmatig baggeren in het stedelijk gebied, zodat er tijdig wordt gebaggerd.
- Het terugbrengen van de vuiluitworp van het riool naar het oppervlaktewater.
- Het maken van heldere afspraken tussen het waterschap en de gemeenten over het onderhoud van het stedelijk water.

De ChristenUnie/SGP Delfland wil dat er voor het waterbeheer in de stad rekening wordt gehouden met klimaatveranderingen. We staan voor een duurzame omgang met water in de steden en dorpen. Hierdoor wordt wateroverlast en droogte voorkomen. De aanwezigheid van water maakt woonwijken mooier en verhoogt de kwaliteit van een wijk. Wij willen dan ook stimuleren dat de aanleg en de inrichting van water op een mooie manier wordt ingepland. De veiligheid dient hierbij extra aandacht te hebben. Bijvoorbeeld door te letten op geleidelijk aflopende waterkanten, of door – in overleg met andere overheden- te zorgen voor een afscheiding bij de speelplekken voor jonge kinderen. Bij de inrichting van het water en de klimaatadaptieve maatregelen in de wijk wil de ChristenUnie/SGP Delfland de (toekomstige) bewoners betrekken.

De ChristenUnie/SGP Delfland wil het water in steden en dorpen verbeteren. We willen geen stinkende grachten of vijvers, maar helder en schoon water. Het water in de stad moet ecologisch gezond zijn en ruimte bieden voor dieren en waterplanten. Het gaat bijvoorbeeld ook om het verwijderen van drijfvuil, fietswrakken of het opruimen van gezonken bootjes. Bij stedelijke waterproblemen, zoals een te hoge of juist te lage grondwaterstand, moet het waterschap samen met de gemeenten zoeken naar oplossingen.

Duurzaam waterbeheer heeft de voorkeur en kan bereikt worden door de trits van vasthouden, bergen en afvoeren. Wateroverlast door extreme neerslag dient waar mogelijk adequaat te worden opgelost in het watersysteem, al dan niet in combinatie met retentie. Beide voorgaande punten pleiten ervoor om het verdunnen van afvalwater met hemelwater in nieuwbouwwijken zo veel mogelijk tegen te gaan. Het afkoppelen van regenwaterafvoeren in bestaande wijken moet daarom gestimuleerd worden. We moeten de vuilwaterstroom zo veel mogelijk concentreren en bij de bron aanpakken, zodat we zo efficiënt en effectief mogelijk nieuwe stoffen kunnen verwijderen en grondstoffen kunnen hergebruiken. Tevens leidt dit ertoe dat er minder overstorten plaatsvinden

op oppervlaktewater, waardoor vervuiling van het watersysteem (inclusief grond- en drinkwater) wordt voorkomen. Dit is goed voor de gezondheid van mens en dier.

Het stelsel van de riolering en de afvalwaterzuivering samen noemen we de afvalwaterketen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de riolering, de waterschappen voor het transport van het afvalwater en voor de zuivering in de rioolzuiveringsinstallatie. Deze installaties zijn kapitaalintensief en daarnaast kost het beheer en onderhoud veel geld. Om de kosten te drukken en de duurzaamheid te bevorderen is het van belang om het zuiveringsproces zo optimaal mogelijk te laten verlopen. Grondstoffen uit afvalwater kunnen vaak hergebruikt worden en de opbrengsten daarvan maken waterzuivering beter betaalbaar.

4. Het waterschap voorziet in schoon en gezond water

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Het aanpakken van vervuiling bij de bron, dus handhaven van regels. Dit betekent bijvoorbeeld dat we willen voorkomen dat er mest, medicijnresten, microverontreiniging, chloor, frituurvet en bestrijdingsmiddelen (via het riool of direct) in het water terecht komen. Delfland zou campagnes moeten voeren om deze verontreiniging van het water te stoppen. Het verwijderen van chemische stoffen uit het water is erg moeilijk en kostbaar. Deze vervuiling willen we daarom streng en zoveel mogelijk bij de bron al aanpakken. Hierbij moet het waterschap proactiever aan de slag waarbij niet alleen strikt wordt gekeken naar een beperkte set van genormeerde stoffen, maar naar de laatste stand van de kennis over microverontreinigingen, medicijnresten en giftige stoffen. Denk ook aan stoffen die op een gegeven moment door opbouw in het milieu schadelijk kunnen worden zoals lood van vislood. Visloodvrij-vissen moet snel als voorwaarde aan de uit te geven visrechten/vergunningen verbonden worden.
- Het op diepte houden van het water.
- Het ongewenste gebruik van materialen en andere stoffen, die leiden tot vervuiling van het water, door burgers en bedrijven.
- De verbetering van de waterkwaliteit en ecologisch gezonde water systemen.
- Het realiseren van een betere visstand.

Water dat ecologisch gezond is heeft een zelfreinigende werking. De ChristenUnie/SGP Delfland wil een waterschap dat zorgt voor een natuurlijke inrichting van het watersysteem. Bij het onderhoud van de watergangen moet het waterschap ook oog hebben voor het planten en dierenleven.

Iedereen heeft belang bij schoon water. Watervervuiling willen we daarom streng aanpakken. Het waterschap moet zorgen voor een verdere optimalisatie van zuiveringsinstallaties. Samen met gemeenten zorgen we ervoor dat de vervuiling van het oppervlaktewater wordt beperkt.

Het waterschap is verantwoordelijk voor de controle van de waterkwaliteit en voert daartoe een meetprogramma uit. Ook ten behoeve van zwemwater verricht het waterschap kwaliteitsmetingen. Oppervlaktewater moet altijd veilig zijn voor mens en dier, en moet voldoende kansen bieden voor gewenste natuurontwikkeling. In eerste instantie is het waterschap verantwoordelijk voor de waterkwaliteit aan de hand van de Europese Kaderrichtlijn Water. In deze bestuursperiode moeten de nodige stappen worden gehaald om de vastgestelde normen in 2027

Oppervlaktewaterbeheer is voor de waterschappen een complexe taak waarbij diverse belangen en partijen een rol spelen. De ChristenUnie/SGP Delfland stelt zich ten doel om samen met de betrokken instanties tot overeenstemming te komen, om zo een breed draagvlak te creëren voor toekomstbestendige maatregelen in het belang van de verschillende partijen. Voldoende kwaliteit van het oppervlaktewater is ook van groot belang voor de agrarische sector. Samen met de Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) zijn convenanten opgesteld die de emissies terug moeten dringen. Duurzaam ondernemen door

de agrarische sector draagt bij aan een betere waterkwaliteit en het terug dringen van emissies in het oppervlaktewater en grondwater.

Het waterschap is verantwoordelijk voor voldoende water in het watersysteem voor de gebruiksfuncties. Peilbeheer is een belangrijk element om zorg te dragen voor voldoende water voor de agrarische activiteiten en in specifieke gevallen voor natuurontwikkeling. Verdroging in natte natuurgebieden dient door de waterschappen te worden voorkomen. Waterberging wordt bij voorkeur gerealiseerd door middel van waterberging-oevers. Waar dit niet mogelijk is moeten retentie-gebieden worden ingezet. Dit zijn gebieden voor de berging van water bij grote hoeveelheden neerslag. Het waterschap draagt samen met de gemeenten en de provincie zorg voor het stedelijk water, en bij gebiedsontwikkeling voor voldoende capaciteit voor de berging van neerslag. Het waterschap zet zich in om samen met gemeenten en gebiedsontwikkelaars te zorgen dat neerslagwater wordt afgekoppeld van de riolering.

Het waterschap draagt tegen aanvaardbare kosten, al dan niet gesubsidieerd, bij aan de ontwikkeling van vispassages of voorzieningen bij gemalen die de paaimogelijkheden vergroten. De ontwikkeling hiervan dient wel in de lijn te staan van een aansluitende visvriendelijke keten, om werkelijk resultaat ten goede van de vis te bereiken.

Een stevig beleid voor meer biodiversiteit en ecologie bij natuurontwikkeling met bijzondere aandacht voor weidevogels en zoals bijen en andere nuttige insecten is erg belangrijk. Bij vernatting moeten boeren worden gecompenseerd.

5. Het waterschap brengt water, natuur en recreëren samen

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Recreatieve wensen van burgers.
- Afstemming met de particuliere grondeigenaren.
- Een goede omgang met de Nederlandse historie in en rond het water.
- De realisatie van duurzame en esthetisch verantwoorde gebouwen en gemalen. We zijn zuinig op het (historisch) erfgoed wat we als waterschap hebben. Bijvoorbeeld onze monumentale gemalen.
- Goede voorzieningen voor de recreatievaart. Plezierboten moeten hun septic tank niet lozen op onze meren. Het waterschap spant zich daar met haar partners voor in.

Het water is belangrijk voor de recreatie. We mogen genieten van het water en de natuur. Het waterschap moet rekening houden met recreatief gebruik van water. Denk hierbij aan zwemmen, schaatsen, varen of vissen².

Er kan er in overleg met betrokkenen, de gemeente of de provincie, ruimte ontstaan voor de aanleg van wandelpaden, zwemwatervoorzieningen, kanovoorzieningen, vissteigers of bijvoorbeeld een fietsbrug of –pont. In dat kader kunnen ook maatregelen tegen botulisme of blauwalg helpen.

Het waterschap coördineert zoveel mogelijk maatregelen om de recreatievaart in goede banen te leiden. Hierbij val te denken aan handhaving van doorvaarthoogten van bruggen, aanleg van steigers om af te meren, kano-overdraagplaatsen en herstel van schutmogelijkheden (denk hierbij aan het project van de Monsterse Sluis in Maassluis)

In het kader van het beheer van de duinregel dient Delfland zich actief op te stellen om de belangen van de diverse groepen van recreanten te coördineren, hierbij kan worden gedacht aan het aanwijzen van vaste plekken voor kite-surfers, catamarans, vissers, strandpaviljoens, en strandhuisjes. Delfland kan voor dit doel een platform instellen dat periodiek bijeenkomt om vóór en tijdens het strandseizoen het gebruik van het strand in goede banen te leiden. In dit kader zal ook de veiligheid aan bod moeten komen, overleg met de reddingsbrigades is onontbeerlijk. Ook kustgemeenten zullen hierbij moeten worden betrokken. Naast het gebruik van het strand zal ook moeten worden gezien op welke wijze de duinen meer toegankelijk kunnen worden gemaakt voor wandelaars en paardrijders: hierbij valt te denken aan het aanwijzen van zones. We willen niet dat het recreatieve gebruik leidt tot overlast voor de omgeving. De plannen moeten daarom worden afgestemd met de belanghebbenden.

Het waterschap moet zorgvuldig omgaan met het watererfgoed zoals waardevolle molens, sluisen en gemalen. Bijzondere watergangen moeten goed worden onderhouden. Voor

² Denk bijvoorbeeld aan de recreatieve hengelsport. De hengelsportfederaties (HSF) vormen een belangrijke gesprekspartner voor het waterschap. Hun kennis kan ook worden benut voor het monitoren van de (ecologische) waterkwaliteit.

Delfland kan ook worden gedacht aan het meer toegankelijker maken van de bunkers van de 'Atlantic wall'.

Bij de aanleg van watergangen, dijken of andere waterinfrastructuur wordt gezorgd dat deze goed worden ingepast in het landschap.

6. Een dienstbaar, klantgericht waterschap

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Een service- en klantgericht waterschap.
- Een hoogwaardige digitale dienstverlening door het waterschap.
- Een open houding ten opzichte van de initiatieven van burgers en bedrijven. Het waterschap denkt mee bij het realiseren van ontwikkelingsplannen van ondernemers. Denk bijvoorbeeld aan een nieuw bedrijf waarvoor een sloot zou moeten worden gedempt terwijl dit niet kan in verband met overstromingsrisico's. Voorgesteld kan worden dat de ondernemer de sloot verplaatst.
- Een ruime kwijtscheldingsnorm voor de waterschapsbelasting. Bij schuldproblematiek wordt samen met gemeenten naar maatwerk gezocht.

De ChristenUnie/SGP

Delfland wil dat het waterschap zorgt voor goede, open communicatie naar alle betrokkenen bij het waterbeheer. Inwoners en bedrijven die belang hebben bij de maatregelen en plannen die door het waterschap worden opgesteld en uitgevoerd, moeten op tijd worden betrokken en geïnformeerd.

Zorgvuldigheid is een belangrijk uitgangspunt voor het waterschapswerk. Het waterschap moet integer omgaan met informatie van burgers en bedrijven. De AVG is daarin leidend geworden. Gezorgd moet worden voor integriteit en een veilige en open cultuur op de werkvloer waar men elkaar durft aan te spreken. Het bestuur moet bij haar besluitvorming zorgen voor een integere belangenafweging.

Inwoners en bedrijven met vragen of klachten worden door het waterschap adequaat geholpen en niet van het kastje naar de muur gestuurd.

De ChristenUnie/SGP Delfland wil er daarom voor zorgen dat de waterschappen samen met de gemeenten en provincies één gezamenlijk waterloket aanbieden waar inwoners en bedrijven met al hun watervragen terecht kunnen.

De digitale dienstverlening van het waterschap moet meer toegankelijk worden. Bij de digitale dienstverlening van het waterschap denken we bijvoorbeeld aan: inspraak, interactieve planvorming, registratie van meldingen, vergunningen en klachtenafhandeling. Hierbij worden kansen benut die de nieuwe Omgevingswet biedt om tot een betere digitale dienstverlening te komen.

Hierbij moet niet vergeten worden dat niet iedereen digitaal kan meekomen. Iedereen moet het waterschap kunnen bereiken met vragen en problemen en de website moet ook toegankelijk zijn voor visueel beperkten. Het waterschap is er voor iedereen

7. Een toekomstgericht waterschap

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Het werken naar een energie-neutrale en CO2-neutrale taakuitvoering waarbij de lasten niet alleen worden verplaatst (zonder boekhoudkundige trucs).
- Het duurzaam en sociaal inkopen. Het waterschap gebruikt duurzaam geproduceerd materiaal.
- Het zorgvuldig omgaan met verontreinigde baggerspecie.
- Het terugwinnen van grondstoffen bij waterzuiveringsinstallaties, effluent is ook een grondstof.
- Digitale veiligheid en verbetering van de ICT.
- Het zoveel mogelijk beperken van de bodemdaling.
- Een goede handhaving van het beleid en voorschriften.

Bij de werkzaamheden van het waterschap houden we rekening met de langetermijneffecten. De ChristenUnie/SGP Delfland wil niet dat problemen terecht komen bij volgende generaties. Het waterschap moet daarom duurzaam werken en verantwoord omgaan met het milieu. Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) is een belangrijk uitgangspunt voor de eigen en de uitbestede werkzaamheden. Het waterschap heeft daarbij oog voor de maatschappelijke ontwikkelingen.

De ChristenUnie/SGP Delfland gaat voor duurzaam:

Dit betekent de opdracht oppakken om mee te werken aan de energietransitie door toepassen van creatieve en innovatieve technieken:

- nieuwe, efficiënte en energiezuinige zuiveringstechnieken;
- energiezuinige pompen;
- de terugwinning van warmte en grondstoffen uit de zuivering;
- het waar mogelijk en slim opwekken van eigen duurzame energie ((zonne)stroom/biogas);
- de productie van biogas door vergisting van het zuiveringsslib.
- beschikbaar stellen van eigendommen voor de aanleg van zonneparken.
- Waterschappen moeten succesvolle innovaties toepassen en daarbij het bedrijfsleven betrekken.

Het geheel van het behandelen van afvalwater moeten we zo goed mogelijk afstemmen met de gemeenten. Zij zijn namelijk verantwoordelijk voor de inzameling van afvalwater en hebben invloed op de bronaanpak en het scheiden aan de bron. Daarnaast dient de waterketen als een onderdeel van een duurzame inrichting van de wijken gezien te worden. Het duurzamer inrichten van de waterketen kost op korte termijn weliswaar extra geld, maar in samenhang met andere uitdagingen kan dit uiteindelijk toch voordelig uitpakken. Dit kan bijvoorbeeld door een combinatie met het afval- en energievraagstuk in de wijk (denk

aan warmte uit het riool, groene daken, zonnepanelen en inzameling van groente- en fruitafval in hoogbouw)

De ChristenUnie/SGP Delfland wil dat het waterschap meer klimaatneutraal gaat werken door prioriteit te geven aan de vermindering van het energieverbruik en de CO2-uitstoot. Het waterschap stelt hiervoor snel een helder beleid op.

8. Een waterschap als betrouwbare partner

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Het intensiveren van de samenwerking tussen waterschappen en gemeenten voor een optimaal waterbeheer³. Waterschappen moeten proactief betrokken zijn bij het ruimtelijk beleid van de gemeenten op het gebied van water en ook terugkoppeling vragen naar aanleiding van de gegeven adviezen zodat er een leercyclus ontstaat van (gezamenlijk) plannen maken, uitvoeren en evalueren. Waterschappen kunnen ook afspraken maken over het gebruik van elkaars zuiverings- of energiecapaciteit.
- Bij gemeenschappelijke regelingen wordt specifiek gekeken naar de mogelijkheden van het algemeen bestuur om democratische invloed uit te oefenen op de kosten.
- Een intensievere samenwerking met het bedrijfsleven, waterleidingbedrijven, landbouworganisaties, natuurbeheerders en andere belangenorganisaties (bijv. non-profit-organisaties die werken in ontwikkelingslanden). Bij de samenwerking met de agrariërs gaat het bijvoorbeeld om goede afspraken over het uitvoeren van de onderhoudswerkzaamheden in het kader van de keur.
- Het maken van heldere afspraken over de kostenverdeling tussen overheden. Samenwerking moet leiden tot een zichtbaar positief financieel resultaat voor inwoners en bedrijven. In het Nationale Bestuursakkoord Water zijn door de overheidsorganisaties landelijke afspraken gemaakt over samenwerking en kostenbesparing. De waterschappen voeren de gemaakte afspraken uit.
- Een efficiëntere uitvoering van de overheidstaken.
- Een goede handhaving van het beleid en voorschriften. Burgers en bedrijven moeten bewust worden gemaakt van hun verantwoordelijkheid voor de waterkwaliteit en hun aandeel in de schade van het milieu. Bij overtredingen moeten er effectieve sancties worden opgelegd. Het waterschap geeft bij het naleven van de regels zelf het goede voorbeeld.

Waterbeheerders en andere overheden werken onderling samen. Door plannen en werkzaamheden nog beter af te stemmen kunnen kosten worden bespaard. De ChristenUnie/SGP Delfland wil op het gebied van (duurzame) inkoop, handhaving en vergunningverlening kansen benutten. Het gaat hierbij ook om de samenwerking met andere overheden. Door een maatschappelijke kosten-batenanalyse op te stellen kan van tevoren worden bekeken of samenwerking het belang van inwoners en bedrijven voordelen oplevert.

Voor de inwoners en de bedrijven bestaat er maar één overheid. De taken tussen het rijk, provincies, gemeenten en waterschappen moeten helder worden verdeeld. Er mogen geen zaken dubbel worden gedaan of tussen wal en schip vallen. Het waterschap is in eerste instantie verantwoordelijk voor een goede uitvoering van haar kerntaken en moet als betrouwbare partner samenwerken met bedrijven en overheidsorganisaties.

³ Bijvoorbeeld door het afkoppelen van regenwater en het beperken van het overstorten van het riool. Maar ook op het gebied van rioleringen en afvalwaterzuivering moet het waterschap nauw samenwerken met gemeenten en bedrijven.

9. Een waterschap dat ruimhartig kennis uitwisselt over water

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- Het bieden van kansen voor de werkgelegenheid van jongeren in het waterschap, in nauw overleg met onderwijsinstellingen.
- Het digitaal beschikbaar stellen van kennis, informatie en analyses.
- Een actief educatiebeleid van het waterschap. Zichtbaarheid waterschap moet verbeterd worden.
- Een gezamenlijke beschikbaarheid voor noodhulp bij grote water- calamiteiten.
- Een structurele bijdrage aan het oplossen van de waterproblematiek in ontwikkelingslanden en het actief promoten van de mogelijkheden daarvan.

Bij de waterschappen is veel kennis en informatie beschikbaar.

Waterschappen moeten bereid zijn om hun kennis en informatie te delen. Door informatie te delen kan het waterbeheer nog beter worden uitgevoerd⁴ en voorkomen we dubbelwerk.

De ChristenUnie/SGP Delfland ziet graag dat waterschappen kennis uitwisselen met boeren,

landbouworganisaties, natuurbeheerders, hengelsportfederaties, gemeenten, burgers en het onderwijs. Het gaat bijvoorbeeld om kennis op het gebied van water, milieu, ecologie, handhaving en vergunningverlening. Nederlandse waterkennis is een sterk exportproduct. Waterschappen kunnen die exportontwikkeling bevorderen door internationaal bij te dragen met hun kennis over water, dijken en het zuiveren van afvalwater. Ontwikkelingslanden worden hierbij niet vergeten.

Er heerst op dit moment krapte op de arbeidsmarkt waardoor het waterschap het gevaar loopt slagkracht te verliezen. Verbanden moeten worden aangegaan met universiteiten en scholen om het waterschapswerk meer onder de aandacht te brengen. Er moet geïnvesteerd worden in wateropleidingen, zodat Nederland voldoende nieuwe waterexperts kan leveren. Het waterschap moet daarbij ook een aantrekkelijke werkgever zijn die oog heeft voor het welzijn van de werknemers. Met name jongeren moet ook een kans krijgen!

De waterschappen hebben veel ervaring met het organiseren van het beheer en onderhoud. De kennis van de waterschappen wordt ook ingezet voor het oplossen en voorkomen van water gerelateerde problemen in andere landen. Bij ontwikkelingshulp willen we niet alleen iets brengen, maar ook leren. Voor het waterschap en de medewerkers levert het nieuwe ervaringen op en ook extra motivatie voor het werk in Nederland. Internationale inspanningen helpen ook om de Nederlandse watersector water op de kaart te zetten. Met

⁴ Waterschappen, Rijkswaterstaat en binnen het (internationaal) stroomgebied

deze internationale inspanning wordt zichtbaar hoe belangrijk het werk van een waterschap is. Samenwerking en het bundelen van krachten en het uitwisselen van belangrijke informatie is onontbeerlijk. Samenwerking met Non-profitorganisaties moet onderzocht worden.

10. Een waterschap dat verantwoord omgaat met uw geld

De ChristenUnie/SGP Delfland vraagt specifiek aandacht voor:

- De beheersing van de van de waterschapslasten.
- Het benutten van subsidies voor projecten van het waterschap.
- Een duurzaam financieel beleid. Er moet niet te makkelijk worden geleend.
- Een eerlijke en integere omgang met investeringen.
- Een gelijke behandeling van particulieren en bedrijven.
- De kosten moeten eerlijk worden verdeeld over de verschillende belangencategorieën. Naar verhouding betalen ingezetenen nu vaak te veel. Onze uitgangspunten zijn: de vervuiler of degene die het meeste voordeel heeft bij de waterschapstaak betaalt ook het meest.
- De controle op een efficiënte realisatie van de doelen van het waterschap door het algemene bestuur van het waterschap.
- Het maken van heldere afspraken over de kostenverdeling tussen overheden. Samenwerking moet leiden tot een zichtbaar positief financieel resultaat voor inwoners en bedrijven

De ChristenUnie/SGP Delfland vindt dat waterschappen verstandig moeten omgaan met de middelen die zij hebben. Een goede uitvoering van de waterschapstaken staat daarbij voorop. We spannen ons in om een verhoging van de lasten voor inwoners en bedrijven te beperken.

Bij de uitvoering van de werkzaamheden moet het waterschap oog hebben voor een efficiëntere en slimmere aanpak. Bij de besluitvorming over beleid en plannen worden (kosten efficiënte) alternatieven gewogen. Bij een eerlijke verdeling van de waterschapslasten moeten de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Daarbij hebben we in het bijzonder oog voor de lagere inkomens. Ook een herziening van het belastingstelsel mag niet onevenredig nadeliger uitpakken voor lagere inkomens en grote gezinnen.

De ChristenUnie/SGP Delfland vindt dat de werkzaamheden van het waterschap moeten worden uitgevoerd tegen de maatschappelijk laagste kosten. We willen vasthouden aan het principe dat de vervuiler of de veroorzaker van een waterprobleem (mee)betaalt aan de benodigde maatregelen. Kosten en lasten worden ook niet afgewenteld op de volgende generaties. Het waterschap werkt democratisch en legt publiekelijk verantwoording af over de genomen besluiten. Jaarlijks wordt inzichtelijk gerapporteerd over de uitgevoerde werkzaamheden en de besteding van de middelen. Op deze manier wil de ChristenUnie/SGP Delfland ervoor zorgen dat u weet waar uw geld aan wordt besteed.

Onze Top-5 Kandidaten

1. P.J. (Pieter-Jan) Hofman

De ChristenUnie-SGP Delfland staat voor verantwoord waterbestuur, verantwoorde keuzes en verantwoorde kosten. Een sterk en betrokken waterschap, voor nu én voor de toekomst. Dit doen we door actief op pad te gaan in de regio en in gesprek te gaan met inwoners en bedrijven. We werken vanuit een brede blik op de ontwikkeling van het waterschap. Enerzijds gebruikmakend van aanwezige kennis, anderzijds kijkend naar innovatieve mogelijkheden. Wij maken ons hard voor goede bescherming tegen het water, schoon en gezond water voor iedereen en voldoende recreatiemogelijkheden op en rond het water mét respect voor de natuur en cultuurhistorie.

2. H. (Harm) Roeten

“Het goede voorbeeld geven én zichtbaar zijn.” Dat mogen we van een Waterschap verwachten! Het Waterschap Delfland moet dáárom zo snel mogelijk een Klimaat-bestendig en een Energie-neutraal waterschap worden. De inzet van Wind- en Zonne-energie en andere vormen van energie-opwekking, op en bij onze gemalen en waterzuiveringen maken dat zichtbaar. Daarnaast is participatie en betrokkenheid van inwoners en bedrijven bij het vormgeven van de plannen van het Waterschap absoluut een “must” voor draagvlak. Het Waterschap Delfland is pro-actief bij het klimaat-bestendig (her-)inrichten van woonwijken. Hier zet ik mij de komende periode heel graag voor in.

3. Ytzen L. (Ytzen) Lont

"Water, de rest komt later." In Nederland is dat letterlijk het geval. Zonder onze dijken kunnen we niet functioneren. Zeker in Delfland waar zoveel onder de zeespiegel ligt. Waterschapswerk is vaak onzichtbaar maar onmisbaar voor onze regio. Zoet en schoon water voor onze sloten en meren waar we in kunnen recreëren en waar natuur en landbouw afhankelijk van is. Het is met name van belang dat in ons economisch waardevolle en drukke gebied er ruimte voor water blijft. Daar wil ik mij voor inzetten!

4. W. (William) Anker

Ik wil de volgende periode, 2019-2023, mij opnieuw inzetten voor het hoogheemraadschap van Delfland. Mijn speerpunt is de verbetering van de waterbeheersing in geval van droogte en bij extreme neerslag. Aanvullende voorzieningen zijn nodig om bij extreme neerslag natuurvriendelijk te bufferen en bij droogte deze te gebruiken tegen verdroging en verzilting van de bodem.

5. S.R.M. (Stefan) Salome

Ik ben Stefan, derdejaars student Technische Bestuurskunde aan de TU Delft. Water gaat een steeds belangrijkere rol spelen, denk bijvoorbeeld aan de zeespiegelstijging. Een speerpunt van ChristenUnie-SGP is een leefbare toekomst, ook voor de komende generaties. Als student wil ik mijn kennis graag inzetten en zo een steentje bijdragen aan de maatschappij. Maar buiten dat vind ik het zorgwekkend dat de jonge generatie niet goed vertegenwoordigd is in de waterschappen, terwijl ook hun mening en probleemperceptie belangrijk is voor een goed functionerend waterschapsbestuur. Door mijn kandidaatstelling wil ik de studenten bewust maken van het toenemend belang van de waterschappen.

Kandidatenlijst

1. P.J. (Pieter-Jan) Hofman | s-Gravenzande
2. H. (Harm) Roeten | Pijnacker
3. Ytzen L. (Ytzen) Lont | Den Haag
4. W. (William) Anker | Vlaardingen
5. S.R.M. (Stefan) Salome | s-Gravenzande
6. D.J. (Hans) Poot | Vlaardingen
7. R. (Rob) Welle, van der | Pijnacker
8. J.W. (Jan-Willem) Rouwendal | Voorburg
9. F. (Franklin) Lamers | Monster
10. M.P. (Martin) Graaf,de | Delfgauw
11. R. (Ruud) Harten, van | Vlaardingen
12. A.C. (Arend) Visser | Maasland
13. W.T. (Wouter) Reus, de | Vlaardingen
14. (Ton) Spronsen, van | s-Gravenzande
15. E.E. (Esther) Heindijk-van der Veer | Vlaardingen
16. J.P. (Pieter) Heijboer | Pijnacker
17. R.M.M. (Robert) Berns | Schiedam
18. F.B. (Frank) Wilschut | Voorburg
19. G.A. (George) Portier | Den Haag
20. K.S. (Koen) van Haeften | Den Haag
21. E. (Evert) de Niet | Scheveningen
22. B.J. (Bert Jan) Urban | Den Haag
23. J.K. (Joëlle) Gooijer- Medema | Delft
24. J.J. M. (John) Dolstra | Maassluis
25. W.J. (Wessel) Vrijmoeth | Delft
26. G.E. (Guido) Bos | Voorburg
27. W.H. (Willy) de Zoete-van der Hout | Poeldijk
28. P.A. (Pieter) Grinwis | Den Haag